Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 272 Marţi 3 Octombrie 1944
8 Pagini

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITAȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
LITERAR 3 luni 400 lei 12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 460 lei-12 L. 900, RADIO U. 6 L. 600 lei - 12 L. 1000.
Z. ȘTIINȚELOR 6 L. 600-12 L. 1000 lei, VESELIA 6 L. 450-12 L. 800 lei
IR. SUFLET 6 L. 320-12 L. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

CÂTEVA LĂMURIRI

de I. LUGOSIANU

In editorialul său de azi ziarul „Tribuna Poporului", sub semnătura d-lui G. Călinescu, încearcă să semnaleze unele contradicții între cele scrise de mine în Septembrie 1940 și ceeace am scris dela 23 August 1944 până astăzi. In felul acesta m'așĭ fi făcut responsabil de ușurință, de neseriozitate și de naivitatea de a crede că generațiile viitoare nu păstrează colecțiile ziarelor spre a face comparația între atitudinile succesive ale ziaristului sau omului politic.

Socotesc util să dau câteva lămuriri necesare — pentru restabilirea faptelor — cititorilor, cari mi-au făcut și-mi fac cinstea să-mi urmărească articolele

Este exact — și n'am uitat-o nici eu, nici alții — că am scris în „Universul" din 8 Septembrie 1940, cele câteva rânduri citate de editorialul ziarului „Tribuna Poporului", despre rolul generalului Antonescu în lichidarea fără vărsare de sânge a regimului anterior, care ne dusese la dictatură, la schimbarea politicii noastre externe și la mutilarea teritoriului național. Ceea ce am scris atunci despre el corespundea părerii țării, în imensa ei majoritate. Antonescu își pusese sabia în serviciul luptei contra dictaturii; făcuse profesia de credință publică despre orientarea politicii noastre externe spre Anglia și Franța, prin declarații răsunătoare în presa internațională, reproduse de toată presa românească; era unul din protestatorii cei mai îndârjiți împotriva regimului de atotputernicie personală a timpului; fusese înlăturat din armată și apoi închis la Bistrița. Apărea ca o victimă.

Șefii de partide democratice și oamenii politici vedeau în el unul din factorii hotărîtori în lupta pentru înlăturarea dictaturii. Nu numai că aveau contact cu el, ci îl căutau și desfășurau o acțiune paralelă sau comună cu a lui. In primele zile ale lui Septembrie, opinia publică îi făcea un credit foarte larg, impresionată de energia, cu care lovia în instituțiile sau oamenii regimului trecut și de asigurările lui că va reface România Mare. Se credea atunci că el va forma un guvern de uniune națională. Nimeni nu cunoștea încă aranjamentele intervenite între el și Hitler, prin ministrul Fabritius. Părea atunci omul unei mari răspunderi istorice. A avut într'adevăr această uriașă responsabilitate și s'a achitat de ea în mod dezastruos. Dacă am făcut în articolul meu de atunci rezervele, de care vorbește editorialul „Tribunei", ele nu erau dictate nici de finețe diplomatică, nici de „prevedere comercială", ci de faptul că desfășurarea situației generale externe și interne punea — într'o contradicție greu de rezolvat — atitudinile publice ale lui Antonescu cu posibilitățile internaționale.

Iluziile țării despre el au durat pentru unii săptămâni sau luni; pentru mulți ani întregi. Optimismul meu a durat exact o săptămână. In ziua de 13 Septembrie, l-am văzut pentru prima și ultima oară, din inițiativa mea, în calitatea lui de conducător al Statului. Voiam să-i propun să pregătească din vreme bazele juridice pentru anularea arbitrajului dela Viena. Mi-a declarat atunci că refuză să întreprindă o acțiune de acest fel; că va obține Ardealul făcând o alianță cu Germania; că „are România Mare în buzunar" și că „va merge cu Axa până la moarte".

Acest răspuns categoric nu-mi mai lăsa nicio îndoială: înloc de a fi autorul unei reacțiuni contra politicii trecute, Antonescu avea să agraveze până la dezastru această politică. Peste două zile dânsul proclama Statul Național Legionar.

De atunci, timp de patru ani, n'am mai scris nimic, cu excepția unui articol de protestare împotriva atrocităților maghiare din Ardeal, pe care-l reproduc în ziarul nostru de astăzi, pentru a arăta felul cum cineva poate fi pus pe două colane, prin reproducerea fragmentară a unui pasaj, al cărui înțeles e cu totul deosebit de cel care i-a fost atribuit.

Am crezut cu îndărătnicie — în tot cursul acestui conflict mondial — cum știu foarte numeroase persoane, cari m'au văzut în acest timp, că axa va pierde războiul. Am crezut-o și am spus-o, chiar în zilele când evenimentele militare mă desmințiau în mod flagrant. M'am asociat acțiunii politice a acelora, cari au căutat și în urmă au isbutit să dea o altă orientare politicii românești. Am folosit legăturile mele în străinătate spre a susține adevăratul punct de vedere al poporului român și mi-am luat riscuri, cari puteau duce nu la lagăr, ci la plutonul de execuție. Nu pot da astăzi nume sau fapte. Războiul nu e încă terminat și mulți din oamenii, cu cari am fost în legătură, îndeplinesc — la noi sau peste hotare — înalte îndatoriri oficiale.

Dela arestarea mea de către guvernul Gigurtu, cu prilejul manifestației de protestare împotriva dictatului de la Viena, când „Times"-ul mi-a făcut cinstea deosebită să publice în întregime articolul meu împotriva ciuntirii Ardealului și până astăzi, linia mea de conduită în politica externă n'a cunoscut nicio deviație, cum n'a cunoscut-o nici în intervalul dintre cele două războaie mondiale.

In ceeace privește politica sancțiunilor contra Italiei, mențin și astăzi în întregime, ceeace am spus la 7 Septembrie 1940.

Ideia, pe care am susținut-o și în rapoartele mele și în conversațiile mele cu Titulescu și cu diplomați sau cu oameni politici străini — idee bazată pe cunoașterea realistă și aprofundată a situației din Italia, a fost că ori sancțiunile trebuiau aplicate cu toată energia, mergându-se până la sancțiuni militare, ori nu trebuiau aplicate de loc, dacă țările credincioase principiului securității colective, nu erau hotărîte să meargă până la război.

In prima ipoteză, Italia fascistă ar fi cedat în chestia Abisiniei, iar Germania de curând hitleristă ar fi primit un avertisment, care ar fi împiedicat-o să denunțe pactul dela Locarno și să se orienteze pe calea politicii de șantaj cu amenințarea războiului, care prin Anschluss, chestia Sudeților și acordul dela Muenchen ne-a dus la criza mondială.

In ipoteza unor sancțiuni parțiale politice și economice, Italia — o știam prea bine — nu era dispusă să cedeze și n'a cedat. Dimpotrivă s'a socotit sigură pe agresiunea ei, când sancțiunile au funcționat așa cum au funcționat: D. Laval aplica Italiei sancțiuni, dar îi trimetea material de război și motoare de avioane; Liga aplica Italiei sancțiuni, dar multe din statele mici declarau public că refuză să aplice măsuri militare; la Geneva se discutau săptămâni întregi modalitățile potrivite spre a da satisfacție în Etiopia, Italiei agresoare; Franța și Marea Britanie propuneau lui Mussolini planul Laval-Hoare; România însăși aplica sancțiuni, dar furniza Italiei cantități de petrol dublu de cât exportul obișnuit. Prin sancțiuni astfel aplicate, Italia fascistă primea o primă de război.

Dacă nu s'ar fi aplicat Italiei sancțiuni, ar fi rămas deschise cu ea posibilități de negociere, cum a și încercat de altfel — din nefericire, în zadar — diplomația britanică prin acordurile neexecutate de Mussolini asupra unui „Statu-quo" în Mediterana din Ianuarie și Aprilie 1936.

Aplicarea jumătăților de măsuri, cari au fost sancțiunile economice, au aruncat Italia în brațele Germaniei. Câteva luni după sancțiuni, în Octombrie 1936, protocoalele dela Berchtesgaden constituiau Axa și împingeau Europa spre război.

Cât despre recunoașterea Imperiului italian, ea nu este invenția mea: Franța a recunoscut Imperiu; Marea Britanie l-a recunoscut, întâi de fapt, pe urmă de drept și a trimis un ministru la Adis-Abebba; Statele-Unite l-au recunoscut și după ele quasi-totalitatea Statelor din Ligă.

In toată această politică față de Italia, acordul meu cu Titulescu a fost desăvârșit. Nu atârna însă nici de el, nici de mine să schimbăm politica lumii.

In ce privește demisia mea din postul dela Roma — unde antipatia lui Mussolini față de Titulescu și pe cale de consecință și față de ministrul său era notorie — ea nu are nicio legătură cu sancțiunile sau cu problema Imperiului italian. Politica încercată de Titulescu prin mine era de a opune un baraj expansiunii germane spre răsărit, asociind Italia — alături de Franța și U. R. S. S. — la sistemul european de securitate orientală. După constituirea Axei și mai ales după încheierea pactului tripartit anti-comintern în Noembrie 1937, ea își alesese definitiv drumul: alianța cu Germania și războiul, care a isbucnit în 1939. O politică de înțelegere cu Italia devenise imposibilă. De aceea am demisionat, în convingerea că adevărata politică a țării nu mai putea fi servită pe această cale și în asemenea condițiuni.

Atitudinea mea de atunci până azi a fost cunoscută și opiniei noastre publice și șefului legației germane din București, care, în dimineața de 24 August a acestui an trimitea la domiciliul meu oameni înarmați cu pusti mitraliere și pistoale automate, de sigur ca să mă recompenseze pentru simpatiile mele cunoscute față de politica hitleristă.

LUPTELE DIN TRANSILVANIA CONTINUĂ CU REZULTATE FAVORABILE

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 1 OCTOMBRIE 1944

In Transilvania de centru, trupele noastre au executat mai multe atacuri locale, pentru îmbunătățirea pozițiilor, cu rezultate favorabile.

In Transilvania de Vest și Ungaria, trupele române, luptând în legătură cu cele sovietice, au făcut față la mai multe contraatacuri germano-maghiare. Luptele sunt în curs.

Operațiunile din Ardeal, Banat și Ungaria

După strălucitele succese din zilele de 28, 29 și 30 Septembrie crt., care au dus la pătrunderea adâncă pe teritoriul Ardealului cotropit și eliberarea orașelor românești Târgul-Mureș și Salonta — succese realizate printr-o strânsă cooperare operativă

Mareșalul Uniunii Sovietice R. Ya. MALINOVSKI

și desăvârșită camaraderie de arme — trupele române și ruse au continuat cu vigoare în ziua de 1 Octombrie să desvolte operațiunile ofensive — în întreita preocupare:

— de a termina pe întreg frontul dintre Reghin și Turda trecerea Mureșului superior și Arieșului, sfărîmarea rezistențelor inamice depe înălțimile dela Nord de râuri, lărgind capetele de pod și continuarea înaintării în direcțiunile de Nord și Vest;

— de a desăvârși în zonele Crișului-Negru, Crișului Alb și Mureșului inferior importantele pătrunderi pe teritoriul maghiar și stăvilirea puternicelor reacțiuni inamice;

— de a definitiva respingerea spre și peste frontieră a fracțiunilor inamice infiltrate pe teritoriul Banatului românesc.

Pretutindeni, pe ziua de 1 Octombrie crt., intențiunile operative ale forțelor româno-ruse au dus la un real și complet succes.

Astfel:

In sectorul Mureșului superior — trecerile la Nord de râu în zonele Vest și N. V. Târgul-Mureș s'au efectuat cu vigoare la adăpostul ceții și sub un intens bombardament inamic de artilerie — reușindu-se a se forma puternice capete de pod și cuceriri:

Orașul Reghin, important centru feroviar situat la 27 km. N. E. Tg. Mureș, localitățile Sâncraiul de Mureș și Sântioana de Mureș, situate respectiv la 4 km. V. Tg. Mureș și 8 km. S. V. Tg. Mureș, Curtenă și Chinari, situate respectiv la 5 km. și 6 km., N. V. Tg. Mureș.

După ocuparea orașului Reghin — inamicul în retragere a fost urmărit îndeaproape — spre Vest și Sud-Vest de oraș, reușindu-se a se ocupa localitățile Poarta, Onuca și Toldala (13 km. S. V. Reghin).

Pe Arieș — în zona Est Turda — unități de munte și infanterie română, sub un puternic baraj al artileriei și aruncătoarelor inamice, au continuat atacul reușind a lărgi capetele de pod spre Grindeni și Viișoara.

La Est, pe Someșul rece — trupe române de munte, atacând viguros în zona păduroasă, au reușit să facă progrese importante atingând linia: N. E. Hajdut-Sud Finișel (18 km. S. V. Cluj).

Pe Crișul Negru, Crișul Alb și Mureșul inferior — puternice atacuri inamice au fost respinse de trupele noastre în strânsă legătură cu cele sovietice.

Orașele Gyula, Batonya și Maho sunt ferm ținute de trupele proprii.

In zona Vest Timișoara și în Banatul de Sud — forțele noastre și cele aliate ruse continuă să respingă cu hotărîre spre Vest și S. Vest rezistențele inamice, găsindu-se pe linia generală: Foeni-Csávos - Tirivabara - D. Sztamora-N. Szan — în imediata apropiere a frontierei jugoslave, depășită chiar în unele puncte.

In zona Sud Anina, unități române de infanterie, sprijinite de forțe motorizate ruse, au reușit să ocupe localitatea Steyerdorf, continuând viguros înaintarea spre Oravița.

O COMPLETARE

Reproducem mai jos articolul „Pentru ce?" publicat în „Universul" din 22 Septembrie 1940, din care ziarul „Tribuna Poporului", în editorialul său de eri, reproduce un fragment izolat complet de restul textului, cu intențiunea de a dovedi că am făcut „declarații clare pentru legiune și axă".

Cetirea în întregime a acestui articol de protestare în contra atrocităților maghiare din Ardealul ocupat — articol scris vizibil împotriva regimului Antonescu și Axei, care susținea pe unguri — arată fără posibilitate de îndoială sensul real al pasajului incriminat.

I. LUGOSIANU

PENTRU CE?

de I. LUGOSIANU

Ne stăpânim revolta și impunem tăcere indignării, scriind aceste rânduri despre atrocitățile maghiare din Ardealul ocupat.

Incercăm zadarnic să le găsim rațiunea și să le explicăm mobilul în domeniul politic, fiindcă sentința dela Viena a fost rostită în numele dreptății, fiindcă ciuntirea Ardealului trebuia să fie prețul păcii dintre noi și Unguri și fiindcă cerneala nu s'a uscat încă pe garanțiile date acum trei săptămâni de Unguri acelei minorități naționale, care este majoritatea românească din Transilvania ocupată.

Să constatăm cu nepărtinire faptele și să înregistrăm cu liniște deosebirile de procedee.

In ziua când, printr'un comunicat oficial, Cârmuitorul Statului Generalul Antonescu, cere publicului românesc „ordine internă și relații corecte cu toți vecinii" și-i recomandă să se abțină „dela orice act neuman și dela orice tratament ilegal, aplicat individual sau colectiv elementelor minoritare, care aparțin vecinilor, — apel dictat de prudența menită să preîntâmpine fapte eventuale, nu de autoritatea decisă să reprime faptele petrecute — din Ardealul fraților noștri se îngrămădeau, peste frontiera arbitrală, veștile din ce în ce mai precise, din ce în ce mai dureroase, întâi svonuri sinistre, pe urmă informații veridice, în fine fapte oficial controlate: preoți ciopârțiți cu baionetele, învățători spânzurați de crucea bisericii, funcționari și locuitori români spintecați cu cuțitele, țărani cu trupul pironit de cuie, ofițeri de rezervă și intelectuali arestați, legați în lanțuri și terorizați, școlari valahi puși să măture străzile, case incendiate, averi devastate, familii masacrate.

Pentru ce?

Noi am fi putut avea să răfuim în 1918 un mileniu de nedreptate și de prigoană și totuși, timp de douăzeci de ani niciun asasinat politic, niciun masacru, nicio atrocitate n'au fost comise de Români contra Ungurilor.

Ei au de răzbunat două decenii de regim românesc, în care au căpătat pământ, drepturi și libertăți, pe care nu le aveau sub stăpânirea maghiară și plătesc omenia, toleranța și liniștea cu securea, cuțitul și spânzurătoarea, după ocuparea teritoriului evacuat de armatele maghiare menite să asigure liniștea și după instalarea autorităților îndatorite să garanteze ordinea.

Sfârșitul unei domnii milenare era iluminat acum 22 ani de rugul, pe care Urmancsy ardea țărani români; începutul nouii stăpâniri maghiare este însângerat azi de masacrele vinovaților, care au singura vină de a se fi născut valahi.

Pentru ce? Cu ce explicație, cu ce justificare, cu ce drept?

Ardealul a fost mutilat în numele dreptății și al păcii între vecini. Am fost învinși fără să ne luptăm și umiliți fără să meritărm. Ne-am plecat fruntea în credința că cel puțin frații noștri vor avea un tratament omenesc, după uriașa jertfă, pe care am făcut-o.

Răbdarea, dreptul la viață și sentimentul de dreptate ale poporului român din Ardeal, nu trebue călcate în picioare fără niciun fel de considerație și fără niciun fel de îndreptățire.

Am plătit eri greșelile trecutului cu mutilarea țării. Dar azi ce mai plătim?

Avem un Stat legionar, care pune ideea națională la temelia existenții lui, avem o cârmuire de autoritate, căreia ne supunem cu disciplină, suntem încadrați cu lealitate în politica de justiție națională și de ordine europeană a Axei.

Azi avem cel puțin dreptul de a cere siguranța vieții și drepturilor ei elementare pentru populația românească a Ardealului.

Avem o comisie la Budapesta pentru reglementarea drepturilor minorității românești. Ce face?

Este posibil ca aceste negocieri să se desfășoare în strigătele de durere ale Românilor masacrați?

Avem pentru noi dreptatea victimei, care nu provoacă. S'o cerem cerem acelora, cari sunt în măsură să ni-o dea, s'o cerem în numele justiției și ordinei europene și, fiindcă vrem menținerea liniștei printre frații noștri ardeleni și în numele experienței istorice seculare, care ne învață că sămânța martirilor încolțește în sângele nevinovat și că silnicia și nedreptatea deschid drumul spre revoltă și violență.

Viitoarea așezare monetară a lumii

Rezoluțiile Conferinței dela Bretton Woods

III

Fondul monetar internațional

de VICTOR V. BĂDULESCU

Am arătat în articolele publicate aci, sub datele de 27 și 28 Septembrie, rostul „Fondului monetar" prevăzut de rezoluțiile dela Bretton Woods.

Vom da, în rândurile ce urmează, câteva lămuriri asupra constituirii și funcționării acestui fond.

Expunerea noastră, fapte sau aprecieri, nu va avea, uneori, preciziunea cuvenită. Două luni aproape, după încheerea Conferinței, documentarea noastră este încă insuficientă. Dela 23 August încoace, evenimentele politice și operațiunile militare în curs au rupt legăturile noastre cu organele de informațiuni neutre sau aliate. Inainte de acea dată, cenzura a ridicat dificultăți serioase în fața oricăror încercări de orientare obiectivă.

Dee Domnul ca „chinorozul cenzurei" să nu mai întunece niciodată lumina către care trebue să tindă cultura românească.

❖

Fondul monetar se constitue prin vărsămintele statelor participante.

Cifra acestor vărsăminte a fost stabilită la

10 miliarde de dolari U. S. A.

din care 8,8 miliarde s'au subscris de Statele care au luat parte la conferința dela Bretton Woods, restul de 1,2 miliarde urmând să fie atribuite, ulterior, statelor neutre, care, cum am spus în primul nostru articol (12 August 1944) nu fuseseră invitate la conferință și, eventual, țărilor foste inamice, care ar putea fi admise în momentul și în condițiunile ce urmează să fie stabilite de membrii Fondului.

In lei, la cursul oficial de 191,3 curs mediu, un dolar, subscrierile la „Fond" de 8,8 miliarde dolari înseamnă

1.683.440.000.000 lei,

adică, în cifre rotunde

un bilion șapte sute miliarde de lei.

Suma în lei ar fi mult mai însemnată, firește, la un curs mai mare pentru dolar, care s'ar fixa pe baza așa zisei parități a puterilor de cumpărare a celor două monede, leu și dolar, adică ținând seama de raportul de prețuri în România și U. S. A.

❖

Stabilirea cotelor de participare a fiecărei țări a dat naștere la discuțiuni lungi și anevoioase, atitudinea acestor țări fiind dominată de două tendințe opuse:

pe de o parte, dorința unei participări însemnate, spre a obține, cum vom vedea mai departe, fie o poziție importantă în direcțiunea Fondului, chestiune de prestigiu sau de interes politic — cazul Uniunii Sovietelor sau al Franței, de pildă — fie posibilitatea de a face, la nevoie, un apel mai însemnat la mijloacele „Fondului";

pe de altă parte, nevoia de a nu consimți, pentru alimentarea Fondului, sacrificii prea mari în ce privește obligațiunea de a vărsa în aur o parte din cota subscrisă.

Primul punct de vedere, adică preocuparea de a participa cu sume mai mari la constituirea Fondului, pare să fi dominat în desbaterile dela Bretton Woods, ceeace a avut ca rezultat ridicarea cifrei „Fondului" dela 8 miliarde dolari, sumă inițială, la 8,8 miliarde subscrise, spre a se putea da satisfacție cererilor de sporire prezentate de mai multe țări.

(Continuare in pag. 2-a)

GARNIZOANA FORTĂREȚEI CALAIS S'A PREDAT

Londra, 1 Octombrie (Rador). — **La cartierul general al forțelor expediționare aliate s'a anunțat oficial Sâmbătă noapte:**

Atacul împotriva fortăreței Calais a fost reluat Sâmbătă la amiază, după expirarea armistițiului încheiat pentru evacuarea celor 25.000 de civili din oraș.

Chiar dela începutul atacului au fost înregistrate pătrunderi în oraș și s'au luat numeroși prizonieri.

Sunt semne că apărătorii germani nu vor putea rezista multă vreme.

Londra, 1 Oct. (Rador). — **Atacul împotriva fortăreței Calais, reluat cu o nouă vigoare Sâmbătă la amiază, decurge satisfăcător.**

Sâmbătă după amiază, prizonierii se îngrămădeau cu sutele. Ei par foarte fericiți că au căzut în captivitate. După cum spunea un ofițer superior de stat major, „se pare că armistițiul de 24 de ore a dat germanilor o idee de ceeace înseamnă starea de pace".

Numărul prizonierilor luați la Cap Gris Nez s'a ridicat la 1.300.

In Olanda, trupele generalului Dempsey controlează acum ferm o regiune adâncă de 10 km. la vest de șoseaua Arnhem-Nijmegen, între Rin și Waal. In această regiune, germanii au numai o mică pungă la sud de Waal.

❖

Londra, 1 Oct. (Rador). — **De la cartierul general al forțelor expediționare aliate s'a anunțat oficial Duminică la amiază că orașul Calais a fost eliberat de forțele aliate în cursul nopții trecute.**

Comandantul garnizoanei a capitulat la miezul nopții.

TINERETUL IN INTREPRINDERI

Un cal teribil de bătae al regimurilor dictatoriale și ultranaționaliste care au confiscat destinele României în ultimii șase ani, a fost și acela al „românizării vieții noastre economice". Modul cum a fost concepută însă la noi această problemă, datele ce i s'au fixat și mai ales soluționările pe teren de care a fost însoțită, reprezintă o acumulare de erori atât de grave, încât, azi, nu mai putem să ne arătăm surprinși de rezultatele lamentabile pe cari le culegem.

Că am avut, că avem încă, o problemă a formării și îndrumării elementului românesc, în deosebi a tineretului, în exercitarea îndeletnicirilor practice; că am avut și avem încă o problemă în legătură cu canalizarea și plasarea în comerț, în meșteșuguri și industrie a prisosurilor de brațe țărănești, cari, din cauza sporului anual al populației și fărâmițării proprietății agrare, nu-și mai găsesc azi în mediul rural putința de întrebuințare și de câștig, este, firește, o situație de fapt care nu poate fi tăgăduită și peste care nu se poate trece.

Dar eroarea defunctelor regimuri începe tocmai de aci, că, în loc să plece dela această constatare de fapt și să pună tot accentul pe necesitatea captării și pregătirii acestor elemente în vederea misiunilor economice ce urma să li se încredințeze, ele au păsit mai comod la o românizare directă, adică la o „românizare cu furca", fie a întreprinderilor, luându-le de-avalma din mâna conducătorilor lor competenți, experimentați, cu vechi și trainice legături de interese în țară și străinătate, și dându-le pe mâna nechemaților, fie a personalului, trimițând la plimbare pur și simplu elementele tehnice și de specialitate, din comerț, industrie, bănci, etc., spre a pune în locul lor favoriți sinecuriști, în cazul cel mai bun biurocrați fără niciun contact cu lumea și cu spiritul afacerilor.

De aci și mulțimea revenirilor, ajustărilor și temporizărilor măsurilor de aplicare a românizării pe teren, de aci și parodia la care s'a redus în cele din urmă tot tam-tam-ul românizării, în majoritatea cazurilor constituind numai o simplă schimbare de firmă, adică o simplă camuflare...

Ceeace trebue să rămâe totuși pentru noi o vie preocupare este formarea metodică a cadrelor pe cari trebue să se reazeme desvoltarea economică a țării și în deosebi a pionilor de înfiripare a micilor întreprinderi. Avem nevoe de cât mai mulți lucrători calificați, de cât mai mulți meșteșugari buni, de maeștri și

(Continuare in pag. 2-a)

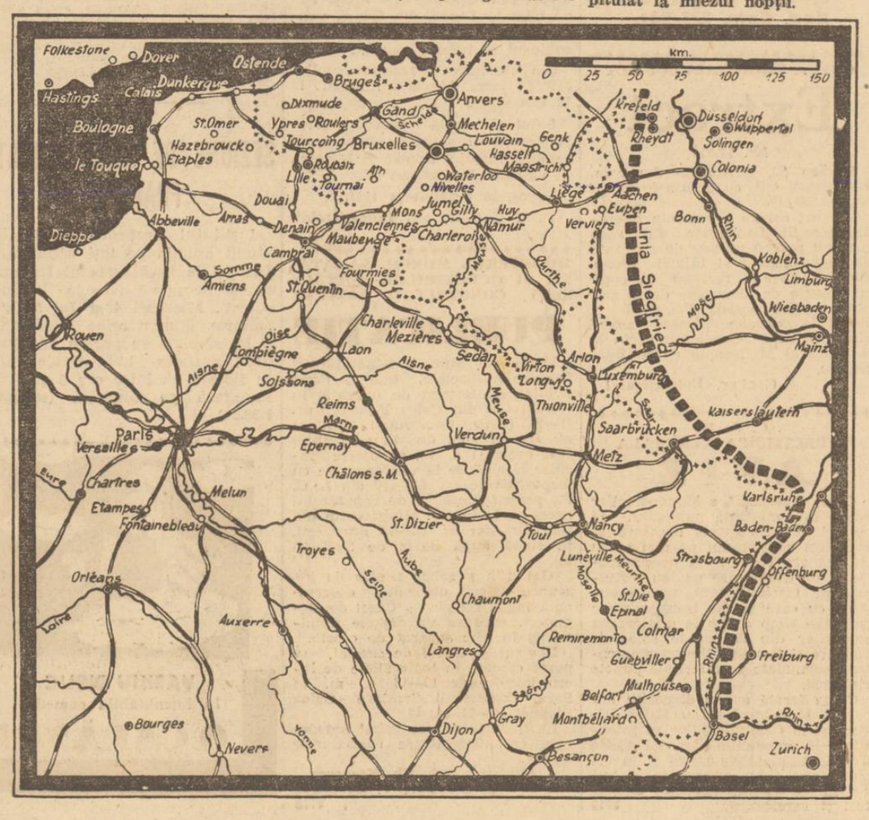

IMPORTANȚA OCUPĂRII PORȚILOR DE FIER

Londra, 1 Oct. (Rador). — **Comentând înaintarea armatei roșii la sud de Porțile de Fier, anunțată în comunicatul sovietic de Sâmbătă noapte, redactorul militar al agenției „Reuter" observă că Porțile de Fier sunt cheea câmpiei din Europa centrală și calea spre Belgrad și Budapesta.**

O NOUĂ MARE OFENSIVĂ SOVIETICĂ IN MASIVUL BESKIZILOR

Londra, 1 Oct. (Rador). — **Agenția „Reuter" transmite:**

Colonelul Ernst von Hammer, comentatorul militar al agenției germane „DNB", a comunicat Duminică seară:

„Rușii au deslănțuit o nouă ofensivă în stil mare, pe un front larg, asupra trecătorilor din masivul Beskizilor, la frontiera Cehoslovaciei, după ce și-au regrupat diviziile și au adus formațiuni proaspete în partea de nord a Carpaților Pădurești".